

Raadsmededeling openbaar

Nummer : 24-2026
Datum : 10 februari 2026
B&W datum :
Beh. Ambtenaar : A.J. van Straten
Portefeuillehouder : T.M.M. Kok
Onderwerp : Schriftelijke vragen fractie D66 – Landschapsonwikkelingsplan en SAAP

Aanleiding:

De fractie van D66 heeft gevraagd om een schriftelijke beantwoording op basis van onderstaande punten:

‘Het Landschapsonwikkelingsplan (LOP) voor de gemeente Aalten is door de gemeenteraad vastgesteld op 20 november 2007. Het LOP dient te worden benut voor financiering en uitvoering van projecten welke betrekking hebben met landschappelijke functies, zoals waterbeheer, natuur en kenmerkende identiteit maar ook recreatie, toerisme en verbetering van economische mogelijkheden ter instandhouding van het cultuurlandschap’.

‘Binnen de gemeente Aalten is de Stichting SAAP (Samenwerkend Actief Aaltens Platteland) actief, waarin vele belangen(groepen) zijn verenigd. De SAAP is direct betrokken bij het gemeentelijk beleid en bij de uitvoering van projecten. Jaarlijks wordt er Uitvoeringsprogramma opgesteld, deze is te raadplegen op de website van Stichting SAAP’.

Inhoud mededeling:

Onderstaand worden de door de fractie van D66 gestelde vragen beantwoord.

Vragen

1. Jaarlijks wordt er budget beschikbaar gesteld voor een uitvoeringsprogramma op basis van een Landschapsonwikkelingsplan van bijna twintig jaar oud. Waarom is dit beleid niet geactualiseerd?

Antwoord

Het landschapsonwikkelingsplan (LOP) bestaat uit meerdere documenten; het hoofddocument de ensembleboeken en de uitvoeringsagenda. Het hoofddocument Landschapsonwikkelingsplan is een doorwrocht en analytisch document, waarin de ontstaansgeschiedenis (natuurlijke basis, geomorfologie, aardkundige waarden, bodem, watersysteem, ecologie, ontginningsgeschiedenis (in cultuur brengen van het (natuurlijk) landschap) etc. tot in detail uitgewerkt is en vervolgens vertaald in (per gebied) ensembleboeken. Hiermee is dit rijke inhoudelijke document zeker niet gedateerd. De uitvoeringsagenda is niet meer actueel en wordt niet meer gebruikt. In het werken aan de Omgevingsvisie worden het LOP en ensembleboeken als basisingrediënt gebruikt.

2. In 2007 zijn er ensembleboeken gemaakt per buurtschap en grote kernen met een visie en doel voor dat gebied. In hoeverre heeft meer recent beleid als Nota Aalten Circulair (o.a. kringloop landbouw), Water, Riolerings en Klimaatprogramma (o.a. droogte in het buitengebied), Biodiversiteitsplan gemeente Aalten en beleidsnota Vrijetijdseconomie (o.a. wandel/fietspaden en Achterhoek Food) impact op de landschapsembles?

Antwoord

De bouwstenen en waarden kaart(en) vanuit de ensembleboeken worden meegenomen in de uitwerking van het Voorontwerp Omgevingsvisie, dit op basis van het besluit van de gemeenteraad hierover. Qua visie, doelen en ontwikkelingsrichtingen zoals die indertijd geformuleerd zijn in de ensembleboeken worden deze geactualiseerd / herijkt in de Omgevingsvisie.

3. Vanaf 2027 moet de Omgevingsvisie van Aalten van kracht zijn. Hiervoor is eveneens een gebiedsindeling per buurtschap en grote kernen gekozen. De Omgevingsvisie is vanaf dan leidend en kan verder uitgewerkt worden in programma's. Oude beleidsnota's kunnen (tijdelijk) blijven bestaan of per direct vervallen. Wat is het voornemen voor het Landschapsontwikkelingsplan en de ensembleboeken? Is de verwachting dat er hiervoor een nieuw programma komt?

Antwoord

Het landschapsontwikkelingsplan integraal verwerkt in de Omgevingsvisie als één van de bouwstenen/onderleggers. Op dit moment is nog niet aan te geven of er een omgevingsprogramma Landschap volgt, echter gezien alle opgaven die er spelen is dit denkbaar.

4. Stichting SAAP verzorgt het opstellen van jaarlijkse uitvoeringsprogramma voor de gemeente, dit betreft met name het beoordelen van subsidieaanvragen. Aan welke regels vanuit de gemeente moet de stichting voldoen voor deze taak?

[De adviescommissie van SAAP bestaat uit vertegenwoordigers van de volgende organisaties: LTO-Noord, Logiesverstreckende bedrijven Aalten, Oudheidkundige Vereniging Aalten-Dinxperlo-Wisch, Wildbeheerseenheid Aalten, de afzonderlijke buurtbelangenorganisaties (De Heurne, Heurne, Haart, Dale, Barlo, Lintelo, Ijzerlo, Klooster, Bredevoort), Nederlandse Bijenhoudersvereniging afdeling Aalten, Stichting Natuur & Milieu, Agrarisch jongerencontact, Plattelandsvrouwen, Werkgroep Aaltense Paden, Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek en StivLA].

Antwoord

Stichting SAAP doet jaarlijks een uitvraag voor het indienen van projecten. Hiermee vervullen zij een belangrijke rol om projecten vanuit de samenleving te agenderen voor uitvoering. Hiermee wordt van "onderop" een belangrijke bijdrage geleverd aan de versterking van landschap, biodiversiteit, educatie, recreatie en toerisme en de beleefbaarheid van ons mooie buitengebied en kernen. Hierbij wordt door het bestuur kritisch gekeken naar samenwerkingen tussen partijen, het informeren, stimuleren en de bewustwording omdat dit zorgt voor betrokkenheid en verbinding onderling en met het gebied wat minstens zo belangrijk is. SAAP toetst en beoordeelt aanvragen aan het LOP en Biodiversiteitsplan. Echter zij brengen sec advies uit aan het college van B&W. Ambtelijk worden de voorstellen door de verschillende vakspecialisten beoordeeld op basis waarvan een voorstel voor het afgeven van een beschikking aan het college van B&W ter besluit wordt voorgelegd.

5. Wanneer is voor het laatst de bij SAAP betrokken organisaties geëvalueerd? Zijn alle op de genoemde organisaties nog actief (bijv. Plattelandsvrouwen)? Zijn er wellicht nieuwe organisaties die een plek verdienen (bijv. Als Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Vogelwerkgroep, Bijenvereniging en/of Achterhoek Food)?

[Het dagelijks bestuur bestaat naast de voorzitter uit vijf leden die afkomstig zijn uit LTO-Noord (2), Logiesverstreckende bedrijven(1), gezamenlijke buurtbelangenverenigingen(1) en het Platform Natuur & Landschap(1). We hebben gehoord dat niet alle genoemde organisaties in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd zijn en dat statutair LTO-Noord maar één lid mag afvaardigen maar dat in de praktijk dit er altijd twee zijn geweest. Ook zouden de statuten voorzien in een onafhankelijke voorzitter, maar die is er in de praktijk ook niet].

Antwoord

Naar aanleiding van de benodigde actualisatie van de statuten zijn alle organisaties in 2025 benaderd. Dit jaar (2026) wordt het proces rondom de actualisatie van de statuten afgerond. Gezien het een onafhankelijk stichting is wachten wij dit proces af. De laatste zin is suggestief en onderschrijven wij niet.

6. Kan het college deze waarnemingen bevestigen? Welke voorwaarden stelt het college aan de (proportionele) representativiteit van betrokken organisaties in het DB en AB voor het opstellen en uitvoeren van de uitvoeringsprogramma's? Bij proportionaliteit kan worden gedacht aan vertegenwoordiging van inwoners van buitengebied, kwantitatieve grondeigendom, maar wellicht belangrijker de kwalitatieve grondeigendom voor bijvoorbeeld biodiverse en cultuurhistorische waarden.

Antwoord

Wij wachten de nieuwe statuten van de Stichting SAAP dit jaar af.

7. Op de website staat vermeld dat de bestuursvergadering van 27 januari 2025 is besloten, dat de statuten uit 2004 geactualiseerd moeten worden. Is het college hierbij betrokken? Aan welke eisen moeten de statuten voldoen om de formele taak van het opstellen en uitvoeren van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's voort te zetten? Ook in het kader van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen.

Antwoord

De stichting SAAP is en moet (o.i.) onafhankelijk zijn, om deze reden zijn wij niet betrokken bij de actualisatie van de statuten. Zij zijn als stichting verantwoordelijk voor het voldoen aan alle wettelijke vereisten, waaronder de WBTR.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd: